

ת"פ 59968/07/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בתל אביב -יפו
ת"פ 59968-07-20 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופטת שלומית בן יצחק
המאשימה: מדינת ישראל
נגד
הנאשם: פלוני
ע"י ב"כ עו"ד שרון חזות

גזר דין - מותר לפרסום

רקע והשתלשלות ההליכים

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות אלימות ואיומים כנגד בת זוגו.
2. הכרעת הדין היא חלק בלתי נפרד מגזר דיני, ומשכך, יובאו עיקריה בתמצית.

הנאשם הורשע בעובדות האישום הראשון בכך שביום 29.12.2019, במהלך נסיעה משותפת, קילל את המתלוננת, תקף אותה במכות אגרופ ו באמצעות מרפקו לפניה, ולאחר מכן תקפה שוב במכת אגרופ בעינה וירק עליה. הנאשם אף מנע מהמתלוננת לצאת מהרכב, ואיים עליה כי אם תספר על האירוע למשטרה: "זה יתנקם בך". כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמה למתלוננת חבלה בדמות שריטה וסימן כחול בסמוך לעין שמאל. בגין אישום זה הורשע הנאשם בעבירת תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, ולהלן: החוק; ובעבירת איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

הנאשם הורשע בעובדות האישום השני בכך שביום 22.12.2019 קילל את המתלוננת לאחר שסירבה לנקות את ביתו, אמר לה: "זונה, שרמוטה, את לא שווה כלום אני אשתין עלייך", וכשהתרחקה ממנו תקף אותה בכך שתפס את זרועה, אמר לה שאם לא תנקה - תעוף מפה ומשך בשיערה, על אף בקשתה כי יפסיק. המתלוננת דחפה את הנאשם והוא תקף אותה בחזקה, הפילה על הרצפה וירק בפניה. בגין אישום זה הורשע הנאשם בעבירת תקיפת בת זוג, עבירה לפי סעיף 382(ב) לחוק.

3. טיעוני הצדדים לעונש נשמעו לפני ביום 2.2.2023.

עמוד 1

המאשימה הדגישה כי מדובר באירועים שהתרחשו בפער זמנים של שבוע, ובמהלכם הפגין הנאשם התנהגות "המעידה על יחס מבזה ומשפיל, זלזול, שתלטנות ללא כל מורא", כלפי בת זוגו, צעירה ממנו בעשור, עניין המעיד על פערי הכוחות בין השניים. עוד הפנתה להשלכות האירועים על המתלוננת, כפי שבאו לידי ביטוי בעדות, בראיות המאשימה ובהצהרת נפגעת העבירה שהוגשה לתיק. לטענת המאשימה, מעשיו של הנאשם יכלו להוביל לנזקים נפשיים וגופניים חמורים אף יותר. בסופו של הדיון, עתרה המאשימה לקביעת מתחם ענישה שנע בין שמונה חודשים לשמונה עשר חודשים בכל הנוגע לאישום הראשון; לקביעת מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר ועד שמונה עשר חודשי מאסר בכל הנוגע לאישום השני ולהשתת עונש של תשעה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, בצירוף ענישה נלווית בדמות מאסר מותנה ופיצוי משמעותי.

ההגנה הפנתה לרקעו הנורמטיבי של הנאשם ולהעדר עבר פלילי, ואף כי לא חלקה על עמדת המאשימה בנוגע לערכים המוגנים על ידי העבירות בהן הורשע הנאשם, הדגישה כי מדובר באירועים ספונטניים שאינם מתוכננים, וכי המעשים בהם הורשע חריגים להתנהלות הנאשם ואינם מצביעים על דפוס אלים. לעמדת ההגנה יש לקבוע כי מעשי הנאשם עולים כדי אירוע אחד ומתחם הענישה נע בין מספר חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר, כאשר לשיטתה יש למקם הנאשם בתחתית מתחם זה. עם זאת, בשל שיקולי הגנה מן הצדק הנוגעים להתנהלות המתלוננת יש לקבוע מתחם אחר "שונה וקל יותר", או לחרוג ממנו, כך שהעונש שיושת על הנאשם יהא "צופה פני עתיד, יחד עם של"צ".

הנאשם, בדברו האחרון, לא הוסיף לדברי סנגורו.

4. הוריתי על קבלת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות בנוגע לנאשם ומועד שימוע גזר הדין נקבע, בהתאם לכך, ליום 15.3.2023; אלא שביום 17.4.2023 הודיע הממונה כי לא ניתן להשלים את חוות הדעת מבלי קבלת מידע אודות מצבו הרפואי ***** על פי הודעה נוספת שהוגשה ביום 2.5.2023 מסמכיו הרפואיים של הנאשם טרם התקבלו. על-פי חוות הדעת האחרונה, מיום 19.7.2023, נמצא כי הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות, אך "במגבלות" ובתנאי כי יהיה במעקב פסיכיאטרי צמוד ובטיפול ויפסיק שימוש בסמים.

5. לאחר קבלת חוות הדעת האחרונה, השלימו הצדדים טיעוניהם לעונש ביום 20.7.2022. המאשימה חזרה על עמדתה ***** גם במועד זה בחר הנאשם שלא הוסיף על דברי בא-כוחו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

6. על פי הוראות סעיף 40ג(א) לחוק, טרם גזירת העונש יש לקבוע, בגין כל אחד מהאירועים שבכתב האישום, מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

7. אני מקבלת את עמדת ההגנה לפיה מדובר באירוע אחד בלבד: העבירות בהן הורשע הנאשם נושאות אופי דומה זו לזו, בוצעו כלפי אותו הקרבן ובסמיכות זמנים רבה זו לזו, כך שמתקיים אותו קשר ענייני הדוק, המאפשר לראות

עמוד 2

בהן מסכת עבריינית אחת המצדיקה קביעת מתחם ענישה אחד (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)).

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

8. עבירת אלימות המופנית כלפי בת זוג נושאת חומרה מיוחדת (ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.2007)). בעניין **עמיאל** (ע"פ 669/12 עמיאל נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (19.4.2012)) נאמר: "המדובר במסכת מתמשכת של אלימות, השפלה וביזוי כנגד בת הזוג... קשה להלום כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה, ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין. התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה".

9. הערכים המוגנים בעבירות בהן הורשע הנאשם, לרבות עבירת האיומים, נוגעים אפוא לשמירה על כבוד האדם, לפרטיותו, לזכותו למדור שקט ולשלמות הגוף והנפש. מחד, מדובר במערכת יחסים שאינה ממושכת מאוד, אך במסגרתה תקף הנאשם את המתלוננת בשני אירועים, בהם הפגין כלפיה יחס אדנותי ומבזה, ואלימות בעלת היבטים מחמירים ממשיים, הכוללת יריקות בפניה, אגרופים, דחיפות, משיכת שיער ומכות מרפק, שבחלקה אף הסבה נזק גופני, בתוספת איום שמטרתו למנוע מהמתלוננת לחשוף מעשיו בפני המשטרה. משכך, יש לקבוע מידת הפגיעה בערכים אלה היא משמעותית וגבוהה.

נסיבות ביצוע העבירה

10. סעיף 40ט(א) לחוק קובע כי על בית המשפט להתחשב בקביעת העונש ההולם, בנסיבות, מקלות ומחמירות כאחד, הקשורות בביצוע העבירה "ככל שסבר שהן משפיעות... על אשמו של הנאשם".

11. האירועים בגינם הורשע הנאשם אכן אינם מתוכננים (סעיף 40ט(א)(1) לחוק) אך משקפים אלימות נמשכת, גם אם במסגרת זמן קצובה. זו כוללת בחובה היבטים משפילים, לרבות משיכת שיער ויריקות בפני המתלוננת, ופגיעה פיזית בה. מעבר לנזק שנראה על פניה המתלוננת בהקשר אירועי האישום הראשון, אין אלא להסיק שמעשי הנאשם הסבו כאב גופני ממשי.

12. ניתן היה להתרשם מאופי מערכת היחסים בין הנאשם למתלוננת, באופן ישיר, מהראיות שהוגשו לתיק וביססו הרשעתו. הנאשם והמתלוננת תועדו בסמוך לאירועים במצלמות גוף השוטרים; המתלוננת הקליטה את הנאשם בסופו של האירוע הראשון והתקשרה למוקד המשטרה בסמוך לכך. בסופו של האירוע מושא האישום הראשון, לאחר שהכה אותה, גרם לפגיעתה ואיים עליה, אומר הנאשם למתלוננת: "תקבלי עוד מכות, תקבלי פי 10" ומקללה בגסות כשהיא מטיחה בו כי פגע בה. בתיעוד השוטרים המתלוננת, כפי שצוין בפסקות 70 ו-60 להכרעת הדין: "אינה נותנת הסברים, מחייכת במבוכה במהלך תחקורה ועונה לשאלות כמי שכפאה שד" או מגיבה בצחוק מוזר ומעושה, כשהנאשם סובב סביבה, ומצהיר על אהבתו אליה בפני השוטרים. אותה דינמיקת התנהלות משקפת את פערי הכוחות בין השניים ובצירוף פערי הגילים והמעמד מלמדת על ניצול לרעה של יחסי הנאשם עם המתלוננת כאמור בסעיף 40ט(א)(11) לחוק.

13. חומרה מיוחדת מצויה בניסיון הנאשם להסוות האירוע מושא האישום הראשון, בדרך של איום על המתלוננת כי אם תתלונן למשטרה יבולע לה (ובלשוננו: "בסוף זה יתנקם בך"); בעדותה ציינה גם כי אמר לה שיתנקם אף במשפחתה (פסקה 104 להכרעת הדין)). חומרה נוספת מצויה בחזרת הנאשם על מעשי האלימות כנגד המתלוננת, תוך ימים ספורים, וזאת על אף הגעת שוטרים לביתו לאחר אירועי האישום השני. הנאשם לא הורתע מתשאולו על ידם, ושב לפגוע במתלוננת, באופן אלים וקשה, בעודם נמצאים במרחב הציבורי, חשופים לעיני אחרים.

14. אשר לנזק שנגרם כתוצאה מהעבירות (סעיף 40ט(א)(4) לחוק): במסגרת טיעוני הצדדים לעונש הוגשה הצהרת נפגע מטעם המתלוננת, הצהרה לפי סעיף 18 לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א - 2001. לשונו: "נפגע עבירה זכאי למסור הצהרה בכתב לגוף החוקר או לתובע, על כל פגיעה ונזק שנגרמו לו בשל העבירה, לרבות נזק גוף, נזק נפשי או נזק לרכוש; מסר הנפגע הצהרה כאמור, זכאי הוא שהתובע יביא את הצהרתו לפני בית המשפט בדיון בענין גזר דינו של הנאשם". בהצהרה זו פרטה המתלוננת את הנזקים הנפשיים והכלכליים שנגרמו לה בעקבות מעשיו של הנאשם, תיארה כי היא מתמודדת עם פוסט טראומה, דיכאון והתקפי חרדה, סובלת ממחשבות טורדניות ואפשרותה לניהול חיים תקינים נפגעה. עוד לטענתה, מצבה הכלכלי הורע, היא חוששת לשלומה, מתקשה לצאת מביתה, ודפוסי שנתה נפגעו: "אני נמצאת במצב שיש לי סיוטים מתמשכים בלילות ואני קמה מזיעה ומפחדת...". בנוסף, לדבריה, היא מטופלת על ידי אנשי מקצוע בתחום רפואת הנפש ואף נוטלת תרופות. את תצהירה סיימה המתלוננת כך: "הנזק שאריאל גרם לי זה נזק חסר תקדים ולא אוכל לחזור למה שהייתי".

15. אמרות אלו הן אכן כלליות, ולא נתמכו בראיות. ועדיין, ליבת דברי המתלוננת, בנוגע להשפעת מערכת היחסים עם הנאשם על מצבה, מקובלת עלי והשתקפה אף בעדותה בבית המשפט (ראו, בין היתר, פסקות 14 ו-37 להכרעת הדין). ממילא, ניתן היה לקבל, מכלי ראשון, התרשמות ישירה מהפגיעה שנגרמה למתלוננת, וזאת על יסוד הקלטת המוקד המשטרתי, בה היא נשמעת מתייפחת והתנהלותה המאובנת והמעושה בעת הגעת השוטרים לבית הנאשם בסמוך לאירועים.

השתכנעתי כי האירועים מושא כתב האישום, על רקע מערכת יחסים אלימה ומתמשכת, הותירו חותם משמעותי על המתלוננת, וכי היא מתמודדת עדיין עם הנזקים שגרמה לה התנהלותו. לכך יש לתת ביטוי הולם; תחילה - בעת קביעת מתחם העונש ההולם (סעיף 40ט(א)(4) לחוק) ולבסוף - בעת בחינת רכיב הפיצוי בשלב גזירת העונש.

אציין עוד, כי נתתי דעתי לטענת הסנגור לפיה, מלכתחילה, עוד טרם פגשה בנאשם, סבלה המתלוננת מחרדות וטראומות (נ/3, ש' 76-77). איני סבורה כלל ועיקר כי יש בדבריה אלה על מנת לנתק את הקשר הסיבתי בין מצבה למעשי הנאשם; לפי דברי המתלוננת אותם חששות ופחדים גרמו לה לרצות ולהתקרב לנאשם, אצלו מצאה "מקום מקלט", ו-"שקט"; חלף זאת נקלעה למערכת יחסים אלימה ופוגענית.

16. לטענת ההגנה, מערכת היחסים בין הנאשם והמתלוננת היתה חריגה לאורח חייו, על אף שידע מספר מערכות יחסים קודם לכן, והפנה לשפה "לא נאותה ולא ראויה" שאפיינה את הקשר. גם אם נקטה המתלוננת שפה "לא נאותה ולא ראויה" כלפי הנאשם, עניין שלא הוכח לפני כנדרש, אין בכך על מנת להשליך על מידת אשמו של הנאשם. ועוד: גם אם כך היו פני הדברים, ואיני קובעת זאת, שפת המתלוננת בטלה בשישים אל מול מעשי הנאשם הפליליים והחמורים. הבעייתיות שבקשר בין השניים אינה סגנון דיבורה של המתלוננת אלא האלימות הקשה שהפגין הנאשם כלפיה. ממילא, כפי שנקבע: "אין כל רלבנטיות לשאלה אם מערכת היחסים בין המתלוננת למשיב היתה מורכבת וגם אם כך הדבר אין הדבר מהווה שיקול בענישה בקשר לאלימות הקשה" (רע"פ 8926/21 **דוקרקר נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (29.12.2021)).

17. עיון בפסיקה מעלה קיומה של מגמת החמרה בעבירות אלימות במשפחה, כאשר לא אחת הודגש כי לא די "ברטוריקה בלבד" אלא יש לבטא המגמה האמורה בענישה מוחשית, מרתיעה והולמת (ע"פ 375/22 **מדינת ישראל נ' בסל**, פסקה 11 (10.2.2022)). ועוד: "בגיננו ובהוקעה של מבצעי עבירות אלה אין די; את הגינוי וההוקעה כאמור יש לגבות על ידי הטלת עונשים הולמים ומרתיעים על בני הזוג האלימים" (ע"פ 241/17 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 34 (16.7.2019)).

18. המאשימה הפנתה לפסיקה הנוגעת לענישה שהוטלה במקרים דומים, לשיטתה, לענייננו.

רע"פ 6979/22 **דודקה נ' מדינת ישראל** (30.10.2022): המבקש, ללא הרשעות קודמות, הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית בעבירות איומים, תקיפת בת זוג ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. בין היתר נקבע כי המבקש משך בשערות ראשה של המתלוננת, כיבה סיגריה על צווארה ודחף ראשה לקיאה של כלבתה. נקבע מתחם ענישה שנע בין שנת מאסר ל-30 חודשי מאסר, ועל המבקש הושת עונש מאסר לתקופה של 13 חודשים, בצירוף ענישה נלווית. בקשת רשות הערעור נדחתה, תוך קביעה כי מדובר בעונש המתחשב כראוי בנסיבות העבירה ובנסיבות האישיות של המבקש.

רע"פ 8576/22 **פלוני נ' מדינת ישראל** (15.12.2022): המבקש, בעל עבר פלילי שלחובתו מאסר מותנה, הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון ללא הסכמה עונשית, בעבירות איומים, תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש והפרת הוראה חוקית. בין היתר נקבע כי המבקש תקף את בת זוגו מספר פעמים, איים על חייה והפר צו שיפוטי שאסר עליו להטרידה. ערעור המדינה לבית המשפט המחוזי על קולת העונש התקבל וחלף עונש מאסר של 13 חודשים נקבע כי יהא על המבקש לרצות 22 חודשים, בצירוף ענישה נלווית. נקבע עוד כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 חודשים ל-36 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות הערעור נדחתה, בצד הערה כי מדובר בעונש שהוא על הצד המקל.

רע"פ 1536/20 **אלבז נ' מדינת ישראל** (1.3.2020): המבקש, שאובחן כסובל מדמנציה, הורשע על יסוד הודאתו בשלושה אירועים של אלימות ואיומים כלפי בת זוגו. נקבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ל-18 חודשי מאסר ועל המבקש הושת עונש של שנת מאסר בצירוף ענישה נלווית. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי, כמו גם בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון - נדחו.

ת"פ (שלום ראשל"צ) 1140-07-19 **מדינת ישראל נ' פיקדו** (3.11.2020): הנאשם, בעל עבר פלילי, הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות איומים ותקיפת בת זוג, בכך שמשך בשערה של המתלוננת ובעט בה וכן איים על שכנה שצעקה לו לחדול ממעשיו. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות ל-10 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר בפועל, בצירוף מאסרים מותנים שהופעלו, ובסך הכל 14 חודשי מאסר בפועל, בצד ענישה נלווית. ערעור הנאשם על חומרת עונשו התקבל ונקבע כי יהיה עליו לשאת בעונש מאסר לתקופה של 11 חודשי מאסר בלבד (ע"פ (מרכז) 1616-12-20 **פיקדו נ' מדינת ישראל** (15.2.2021)).

ת"פ (שלום ת"א) 5289-06-20 **מדינת ישראל נ' איסמאילוב** (1.2.2023): הנאשם, בעל עבר פלילי הכולל הרשעה קודמת בתקיפת המתלוננת, הורשע על יסוד הודאתו בתקיפתה. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 7 חודשים ל-20 חודשי מאסר ועל הנאשם הושתו 13 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית, ומאסר מותנה, לתקופה של 3 חודשים, מתיק קודם הופעל במצטבר לעונש זה. הנאשם משך ערעורו לאחר שמיעת הערות בית המשפט (עפ"ג (מחוזי ת"א) 16823-03-23 **איסמאילוב נ' מדינת ישראל** (24.5.2023)).

19. אף ההגנה הפנתה למספר החלטות כתמיכה לטיעוניה.

ת"פ (שלום ת"א) 1313-04-20 **מדינת ישראל נ' פלוני** (16.3.2022): הנאשם, בעל עבר פלילי ישן ושאינו רלבנטי, הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, איומים והיזק לרכוש במזיד. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין שני חודשי מאסר בפועל, אותו ניתן לרצות בדרך של עבודות שירות, לשנת מאסר בפועל. בית המשפט חרג ממתחם העונש ההולם, מטעמי שיקום, והשית על הנאשם מאסר מותנה.

ת"פ (שלום ת"א) 20792-04-19 **מדינת ישראל נ' פלוני** (7.4.2022): הנאשם, ללא הרשעות קודמות, הורשע לאחר שמיעת ראיות במספר עבירות של תקיפת בת זוג, לרבות גרימת חבלה ובהיזק לרכוש במזיד, בכך שדחף את המתלוננת לקיר ותפס את פניה ואפה בחוזקה בשתי ידיו, תוך זריקת מכשירי טלפון שהיו ברשותה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 חודשי מאסר לשנתיים מאסר בפועל. על הנאשם הושתו 9 חודשי עבודות שירות, בצירוף ענישה נלווית.

ת"פ (שלום ת"א) 37503-03-20 **מדינת ישראל נ' רוש** (4.1.2023): הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במספר עבירות של תקיפת בת זוג, לרבות גרימת חבלה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-14 חודשי מאסר. על הנאשם הושת עונש של"צ בהיקף של 250 שעות, בצירוף ענישה נלווית, וזאת לאחר שבית המשפט מצא לנכון לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום.

ת"פ (שלום ת"א) 39214-05-19 **מדינת ישראל נ' חפני** (7.6.2022): הנאשם, בעל הרשעה קודמת בעבירת סמים, הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירת תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. במקרה זה, הנאשם הכה את בת זוגו בראשה, הטיח אגרופים בגופה, אחז בשערה ודחף אותה. בעניינו התקבל תסקיר חיובי, ממנו עולה כי שולב בהליך טיפולי מיוזמתו. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר למשך מספר חודשים שירוצה בעבודות שירות למאסר בפועל למשך שנה, לצד ענישה נלווית. על הנאשם, שעבר הליך טיפולי משמעותי, הושת עונש בחלקו התחתון של המתחם, שרכיבו העיקרי הוא חמישה חודשי מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, בצירוף ענישה נלווית.

ת"פ (שלום ת"א) 19423-05-19 **מדינת ישראל נ' רובינוב** (14.9.2022): הנאשם, ללא עבר פלילי, הורשע על יסוד הודאתו בעבירת תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, תקיפה, היזק לרכוש ואף צירף תיק נוסף שעניינו הפרת הוראה חוקית. במקרה זה, בין היתר, נשך הנאשם את ידה של המתלוננת, וכשניסתה לתעד החבלה שנגרמה לה, הצמידה לקיר וחנק אותה, עד שהתקשתה לנשום. כשהגיע אחיה של המתלוננת לדירה, חנק אף אותו. נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר לתקופה של 8 חודשים, שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות ועד לשמונה עשר חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. הנאשם, שעבר הליך שיקומי חיובי מול שירות המבחן, נדון לעונש של 9 חודשי מאסר בדרך של

עניין **דוקרקר** שלעיל: המבקש, בעל עבר פלילי, הורשע בבית משפט השלום על יסוד הודאתו בכך שתקף את בת זוגו "באגרופים, סטירות ובעיטות" ואיים עליה במספר הזדמנויות. נקבע כי מתחם העונש ההולם בגין מעשי הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל לשנת מאסר והושת על המבקש עונש מאסר בן חודשיים וחצי, בצירוף ענישה נלווית, לרבות פיצוי המתלוננת בסך 5,000 ש"ח. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, ובבית המשפט המחוזי נקבע כי יישא בעונש מאסר של עבודות שירות, לתקופה של תשעה חודשים; כן הוכפל סכום הפיצוי שנקבע. בקשת רשות הערעור נדחתה.

רע"פ 11/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.1.2015): המבקש, ללא הרשעות קודמות, הורשע על יסוד הודאתו בבית משפט השלום בשני כתבי אישום שעניינם עבירות שביצע כנגד בת זוגו, לרבות איומים שהפנה כלפיה ובעיטות בבטנה, בעודה בהריון. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין חצי שנת מאסר ל-15 חודשי מאסר, ועל המבקש הושת עונש מאסר בפועל לתקופה של שבעה חודשים, בצד ענישה נלווית, בין היתר בשל עמדת שירות המבחן, שנמנע מהמלצה טיפולית, והעריך כי קיים סיכון להישנות העבירות. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות הערעור, תוך שצוין כי גזר הדין אינו מבטא חומרה יתרה. אעיר, כי עיון בהחלטות בית משפט השלום והמחוזי מעלה כי המבוקש אובחן כסובל ממחלת נפש והיה מאושפז בבית חולים פסיכיאטרי, ועדיין, נגזר דינו למאסר ממש בשל חומרת מעשיו וחיוניות הצורך בהוקעתם.

רע"פ 5861/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.1.2020): המבקש, בעל הרשעה קודמת בעבירת תעבורה, הורשע לאחר שמיעת ראיות בתקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. במקרה זה נקבע כי המתלוננת אחזה בסכין, ובעת שהוציאה המבקש מידיה נפצע ואז הכה אותה במכת אגרוף ודחפה; המתלוננת נזקקה לטיפול רפואי. טענות המבקש בנוגע להגנה עצמית ולהגנה מן הצדק בשל אי-העמדת המתלוננת לדין נדחו. נקבע מתחם ענישה שנע בין 4 חודשים ל-14 חודשי מאסר והמבקש נדון לעשרה חודשי מאסר בפועל. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון.

רע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.5.2016): המבקש הורשע בתקיפת בת זוגו לאחר שמיעת ראיות בכך שדחפה לעבר המיטה "משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה". נקבע מתחם עונש שנע בין מאסר קצר שניתן לשאתו בעבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר בפועל, והמבקש נדון לשישה חודשי מאסר בפועל, בצד ענישה נלווית. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, וזאת על אף שתסקיר שירות המבחן שהוזמן לאחר הגשת הערעור המליץ על ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות. אף בקשת רשות הערעור נדחתה, תוך קביעה כי: "גזר דינו של בית משפט השלום איננו מבטא חומרה יתרה, שכן מעשיו של המבקש ראויים לגינוי חריף ולענישה אשר תהלום את חומרתם. המבקש חזר והדגיש בבקשתו, כי עסקינן בתקיפה סתם אולם דומה כי אירוע בו מלפף הבעל את שערות ראשה של אשתו בידו, מרים וגורר אותה מהמיטה, לוחץ על צווארה באמצעות אגודלו ואמתו, מחזיק אותה באוויר ומטיח אותה לרצפה - איננו ראוי להתייחסותם".

סיכום עד כאן:

21. מידת הפגיעה בערכים המוגנים משמעותית. מדיניות הענישה מחמירה וככלל - מלמדת על הטלת עונש הכולל רכיב מאסר, בפועל או בעבודות שירות. מעשי הנאשם חזרו על עצמם, תוך פרק זמן קצר ועל אף מעורבות המשטרה באירוע מושא האישום השני. האלימות שהפנה כנגד המתלוננת הובילה, באחד המקרים, לפגיעה פיזית של ממש, ולה מספר היבטים מכאיבים ומשפילים. האיום שהפנה כלפיה, גם אם לא מפורש ביותר, נגע לעצם פנייתה למשטרה, בניסיון ברור להסוות מעשיו.

22. מכל האמור לעיל, יש לקבוע מתחם ענישה הנע בין תשעה חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות לשנתיים מאסר, בצירוף רכיבי ענישה נלווים, לרבות פיצוי משמעותי לקרבן העבירה ומאסר מותנה מרתיע.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

23. בגזירת עונשו של נאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

24. הנאשם אינו בעל עבר פלילי (סעיף 40יא(11) לחוק). אעיר, כי עולה מחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות כי הנאשם ריצה מאסר בכלא צבאי בשל עבירות משמעת.

25. הנאשם בחר לנהל משפטו וזו זכותו המלאה. אלא שלא ניתן לזקוף לטובתו לקיחת אחריות או הבעת חרטה; ההפך הוא הנכון: גרסאותיו התאפיינו בהטחת אשמות במתלוננת ובאופן ברור מאוד, הוא נעדר כל אמפטיה אליה או מכיר בסבל שהסב לה (סעיף 40יא(4) לחוק). הוא וודאי שלא ניסה להיטיב נזקי פעולותיו האלימות כלפיה (סעיף 40יא(5) לחוק).

בצד זאת יוער, כי המאשימה לא הוכיחה חלק מהמיוחס לנאשם בכתב האישום: עובדה 4 לאישום הראשון, הנוגעת לאיום שנטען כי הנאשם הפנה כלפי המתלוננת במהלך הנסיעה וכן לא הוכח כי במהלך האירוע מושא האישום השני ביקשה המתלוננת מהנאשם לחדול ממעשיו (פסקה 112 להכרעת הדין). לנתון זה משקל מועט מאוד במכלול הדברים, אך נדרשתי גם אליו.

26. הנאשם לא עבר הליך טיפולי כלשהו ואף לא ניכר כל רצון מצדו, או למצער - נכונות, לעשות כן. אכן, למתלוננת ולנאשם אין ילדים משותפים או רכוש משותף ואין סיבה כי ישובו ויעמדו בקשר זה עם זה. ועדיין, להיעדר טיפול או לאי-התובנה בנחיצותו, משמעות לגבי הסיכון העתידי הנשקף מהנאשם במבט צופה פני עתיד ולכך יש לתת את הדעת בשקילת העונש שיש לגזור עליו.

27. חלף פרק זמן רב מביצוע המעשים בהם הורשע הנאשם (סעיף 40יא(10) לחוק). כתב האישום הוגש כמספר חודשים לאחר ביצוע המעשים מושא כתב האישום, ואין לזקוף חלופה הזמן לחובת המאשימה. בצד זאת, על אף שהנאשם לא התייצב לאחד הדיונים, את העיכוב שחל לא ניתן לזקוף אף לחובתו הוא, שכן זה נדרש בין היתר להחלפת הייצוג ולגביית עדות נוספת מהמתלוננת (פסקה 4 להכרעת הדין).

28. לאחר טיעוני הצדדים לעונש ***** (סעיף 40יא(1) לחוק).

29. יש להעיר כי מחוות הדעת עולה אף שימוש בעבר ב-"גראס".

30. מכל האמור לעיל, יש למקם את הנאשם בחלקו התחתון של מתחם הענישה, גם אם לא בתחתיתו ממש.

חריגה ממתחם העונש ההולם או הקלה בעונש הנאשם בשל הגנה מן הצדק

31. בא-כוחו של הנאשם טען כי יש להקל בקביעת המתחם או לסטות ממנו בשל טענות של הגנה מן הצדק, שכן לדבריו באירוע אחר, ביום הולדתה, שקדם בכשלושה שבועות לתלונתה במשטרה, נהגה המתלוננת כלפי הנאשם באלימות. בתיק זה נחקרו המתלוננת והנאשם באזהרה, והוא נסגר, כנגד שניהם, בשל העדר עניין לציבור. כמו כן הוסכם כי ס', אחותה של המתלוננת, נחקרה אף היא באזהרה בתיק זה, שנסגר כנגדה מחוסר ראיות (עמ' 201, ש' 14-19 לפרוטוקול הדין). בקשת ב"כ הנאשם, במסגרת סיכומי ההגנה, להגיש את חומר החקירה בתיק נדחתה על ידי (פסקה 111 להכרעת הדין); עם זאת הוסכם כי המתלוננת שפכה על הנאשם משקה קר.

32. במסגרת טיעוניו לעונש ציין הסגור, והוא עשה כן מבלי שביקש אישור מלכתחילה לכך, כי המתלוננת הודתה כי "ירקה על הנאשם" ועוד טען כי חקירתה באירוע יום ההולדת משקפת שימוש בשפה בלתי-נאותה. לדבריו, בשל כך, מכוחה של טענת ההגנה מן הצדק יש לחרוג ממתחם העונש ההולם או להקל בעונשו של הנאשם.

33. אי-הגשת כתב אישום כנגד מעורב אחר בפרשה אכן עשויה להקים טענת הגנה מן הצדק. זו מאפשרת להורות על ביטולו של כתב האישום, אם בית המשפט השתכנע שהגשתו או בירוור פוגעים בעקרונות צדק והגינות משפטית וזאת במנותק משאלת אשמתו או חפותו של הנאשם (ע"פ 6144/10 גטצאו נ' **מדינת ישראל** (10.4.2013)). לאחר פיתוח פסיקתי מעוגנת ההגנה כיום בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 ולפיו יש לבחון האם הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. בפסיקה נקבע מבחן תלת שלבי ומצטבר לבדיקת הטענה, בהתאם לעניין **בורוביץ** (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776): בשלב הראשון, יש לבחון קיומם של פגמים שנפלו בהליך ועצמתם; בשני, האם בקיום ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה בתחושת הצדק וההגינות; ובשלישי - מתן סעד הולם המאזן בין מכלול השיקולים.

34. טענת הגנה מן הצדק עשויה להשפיע על עונשו של הנאשם בשלושה מובנים אפשריים. ראשית, בעת קביעת מתחם העונש ההולם (ע"פ 7621/14 גוטסדינר נ' **מדינת ישראל**, פסקה 50 לפסק דינו של השופט הנדל (1.3.2017)); שנית, בתוך המתחם עצמו, בהתאם להוראות סעיף 40יא(9) לחוק, לפיהן ניתן להתחשב, בין היתר, ב"התנהגות רשויות אכיפת החוק"; ושלישית, במקרים חריגים ביותר, בסטייה מהמתחם עצמו (ת"פ (מחוזי ת"א) 44959-08-14 **מדינת ישראל נ' רובינסון**, פסקות 103-108 (13.7.2016); ע"פ 5836/16 **רובינסון נ' מדינת ישראל** (7.1.2018)).

35. ומהכלל לענייננו אנו.

המתלוננת, כזכור, העידה פעמיים לפני. תחילה, על ידי בא-כוחו הקודם של הנאשם. השניה, לאחר שבקשת

המאשימה להגיש את הקלטת בה הונצחה יציאתה מהרכב, לאחר אירועי האישום הראשון. על אף האמור לא הצטיידה ההגנה בחומר החקירה הקשור לאירוע שהתרחש ביום הולדתה, עתרה לדחיה לשם הגשת החומר, או הגישה בקשה לחקרה בעניין זה. המתלוננת לא נדרשה לאמור בחקירותיה שם, ולא התאפשר לה להתייחס לתוכן, להסביר התנהלותה ומעשיה, וכיצד אלה כרוכים בהתנהלות הנאשם עצמו, שנזכר כי נחקר אף הוא באזהרה בנוגע לאירוע זה. משכך, אין ביכולתי להעריך מדוע התנהלה המתלוננת כפי שנטען (ולא הוכח) כי התנהלה. ממילא, בהינתן מערכת היחסים האלימה, ופערי הכוחות, מעשי המתלוננת, לרבות היריקה הנטענת, והשפה בה עשתה שימוש רחוקים מרחק רב ביותר ממעשי הנאשם.

36. מכל האמור לא מצאתי כל מקום להיעתר לבקשה לקביעת מתחם שונה או לחריגה ממנו: "עיקר עניינה של ההגנה מן הצדק הוא בהבטחת קיומו של הליך פלילי ראוי, צודק והוגן, וזו תמצא מקומה בכל מקרה שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות כפי שזו נתפסת בעיניו של בית המשפט" (עניין **רובינסון**, פסקה 98 לפסק דינו של בית המשפט המחוזי). בעניין **דוקרקר** נקבע: "... בדין ציין בית המשפט המחוזי אף כי אין כל רלבנטיות לעבר פלילי או מעשים נטענים של מתלוננת, ביחס לעונש שיש לגזור על מי שביצע כלפיה מעשי אלימות חמורים" (שם, פסקה 10).

גם אם טענות ההגנה נכונות, והמתלוננת - במקרה שאינו חלק מהשתלשלות מהלך האירועים בהם הורשע הנאשם ומאוחר להם - פעלה באלימות כלפי הנאשם, ירקה עליו, שפכה עליו כוס משקה (שאינו חם) ופנתה אליו בשפה "לא נאותה", יש לקבוע כי אי-הגשת כתב אישום כנגדה אינה עולה כדי פגם שנפל בהליך ופוגעת בתחושת הצדק וההגינות. אע"פ, כי גם אם הייתי סבורה אחרת, משקלו של פגם זה מזערי שכן גם אם נאמץ עמדת ההגנה במלואה חומרת מכלול מעשי המתלוננת אינה מתקרבת, ולו במעט, לחומרת המעשים בגינם הורשע הנאשם, על רקע נסיבותיהם, ופערי הכוחות, פיזיים ואחרים, שבין השניים.

משכך, לא מצאתי מקום להתחשב במעשי המתלוננת ביום הולדתה בעת שקילת עונשו של הנאשם.

פיצוי המתלוננת

37. סעיף 77(א) לחוק קובע כי: "הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפיצוי הנזק או הסבל שנגרם לו".

38. מצאתי לנכון לפסוק למתלוננת פיצוי ממשי ומשמעותי שיהא בו על מנת לסייע לה לשקם את הריסות חייה. אני מניחה כי הנאשם יתקשה בתשלום הפיצוי, ***** גם בשל העונש שיוטל עליו, אך כפי שצינתי בעניין אחר (ת"פ (שלום ת"א) 73741-1218 **מדינת ישראל נ' כהן** (20.7.2022); ערעור הנאשם נדחה (ע"פ (מחוזי ת"א) 65835-08-22 **כהן נ' מדינת ישראל** (1.12.2022)) הקושי הצפוי עבורו בתשלום הפיצוי אינו שיקול רלבנטי לעצם הטלתו, אף לא לגובהו: "מחמת אופיו ותכליתו האזרחיים של הפיצוי, ובדומה לעניינים אחרים שבמשפט האזרחי, מוקד ההסתכלות איננו ביכולתו של הפוגע-העבריין. המוקד הוא בעניינו של נפגע העבירה, בהכרה בפגיעה בו, ובהטבתה" (ע"פ 8449/17 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 51 (16.6.2019)).

39. הוראות סעיף 77(א) לחוק נועדה לסייע לקורבנות העבירה לקבל "סעד ראשוני", ובכל מקרה לתת

ביטוי לנזקים הממשיים שנגרמו. הערכת גובה הפיצוי תעשה על דרך האומדנה, וקרבת העבירה אינו נדרש להוכיח בצורה מדויקת, ועל יסוד ראיות, את נזקיו. הפיצוי מותר בידי הנפגע אפשרות להליך אזרחי נגרר אותו יוכל לנהל תוך יתרון דיוני וראייתי על פי המנגנונים ודיני הראיות שנקבעו בעניין(דנ"פ 5625/16 **אסרף נ' טווק** (13.9.2017)).

40. לנזק שנגרם למתלוננת התייחסתי לעיל וניכר מעדותה כי היא עדיין נדרשת לצלקות שהותירה בה מערכת היחסים עם הנאשם, קצרה אמנם בזמן אך השלכותיה טראומטיות וכואבות. המתלוננת ספגה מהנאשם אלימות פיזית, משמעותית וחמורה, במסגרת שני אירועים, חלקה הותירה בה סימנים של ממש, והעידה על השלכות הקשר עם הנאשם על מצבה הכולל, לרבות בריאותה הנפשית (פסקה 14 להכרעת הדין); נדרשנו אף לדבריה במסגרת הצהרת נפגעת העבירה. נזקים אלה מחייבים הטלת פיצוי ממשי, נכבד, שיהיה בו על מנת להכיר בפגיעה שנגרמה לה ולהטיב את נזקה, לרבות באפשרות לקדם הליך טיפולי לו היא נזקקת כתוצאה ממערכת יחסיה עם הנאשם.

העונש אותו יש לגזור על הנאשם

41. ככלל, קביעה כי נאשם ימוקם בתחתית מתחם הענישה שמורה לאדם שהכיר בבעייתיות בהתנהלותו, נטל אחריות על מעשיו, באופן שיפחית ממשית מקיומו של סיכון להישנות המעשים, הביע אמפטיה לנזק שהסב לקרבנו ופעל לפיצויו, ובמקרים בהם הדבר נדרש, ועניינו מנוי עליהם, נטל חלק בהליך טיפולי על מנת לטפל בגורמי הסיכון שבשורשי התנהלותו, והוכח, במידה הנדרשת, כי הטיפול הביא להפחתת סיכון זה. בעניינו, נוכח העובדה כי מתחם הענישה מתחיל בתשעה חודשי מאסר בעבודות שירות, היה מקום לקבוע כי הנאשם יישא במאסר בפועל, בין כתלי הכלא, לתקופה ממושכת יותר, גם אם לא באופן משמעותי.

42. אלא שעל פי מדיניות הפסיקה הנוהגת קביעת מתחם ענישה מחמיר יותר, ודאי הטלת עונש מחמיר יותר מעתירת המאשימה, תעשה אך במקרים חריגים (ע"פ 2524/15 **שפרנוביץ נ' מדינת ישראל** (8.9.2016); ע"פ 5611/14 **אבו עוואד נ' מדינת ישראל**, פסקה 7 לפסק דינו של השופט זילברטל (8.5.2016)); ע"פ 4195/21 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 3 (27.7.2021)). מקרה זה, *****, אינו נמנה על חריגים אלה.

43. משכך, בהינתן עתירת המאשימה כי הנאשם יישא בעונש מאסר בדרך של עבודות שירות, למשך תשעה חודשים, *****, אין מקום להחמיר עמו מעבר לדרישה זו.

44. ועוד: בהתאם לסמכותי לפי הוראות סעיף 51(ב) לחוק, בהינתן נסיבותיו המיוחדות של הנאשם (ראו סעיף 3.2 לחוות הדעת האחרונה מטעם הממונה על עבודות השירות) אני קובעת כי היקף שעות העבודה יעמוד על שש שעות בלבד. יש להניח כי הקלה זו, שהיא משמעותית, וקביעה כי עבודות השירות יתבצעו במגבלות המזכרות בחוות הדעת, יאפשרו לנאשם להשלים את תקופת המאסר *****.

סוף דבר

45. הנאשם יישא בעונשים הבאים:

א. תשעה חודשי מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות-דעת הממונה על עבודות השירות במקום העבודה 'יהדות בוכרה' ברחוב הכינור 2, תל-אביב יפו. הנאשם יתייצב בשלוחת מרכז (יחידת ברקאי ברמלה)

ביום 11.9.2023 עד השעה 08:00. מובהר, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה וכי הפרת הוראות הממונה ואי עמידה בכללים הנוגעים לריצוי עבודות השירות עשויים להביא להפקעת העבודות ולהמרתן בעונש מאסר של ממש. בהתאם להנחיית הממונה, על הנאשם להתמיד בטיפול נפשי ולהימנע משימוש בסמים. כאמור לעיל, היקף העבודה היומי יעמוד על שש שעות בלבד.

ב. חמישה חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור עבירת תקיפת בת זוג.

ג. שני חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור עבירת איומים.

ד. פיצוי למתלוננת בסך 20,000 ₪ אשר ישולם בעשרה תשלומים שווים ורציפים, על 2,000 ₪ כל אחד, החל מיום 1.10.2023 ובתחילת כל חודש קלנדרי, עד סיום. לא ישולם תשלום בו חויב הנאשם - תעמוד יתרת החוב לפירעון מידי.

ניתן לשלם את הפיצוי כעבור שלושה ימים מיום גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il; מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000; במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד.

46. לשם העברת סכומי הפיצוי תוודא המאשימה בהקדם כי פרטי המתלוננת נמצאים בתיק בית המשפט.

47. גזר הדין ניתן לפרסום למעט חלק מתוכן פסקות 4-5, 28, 38, 42-45 שחשיפתו עשויה להביא לפגיעת-יתר בפרטיות הנאשם.

ניתן צו כללי למוצגים, לשיקול דעת קצין משטרה.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ג אלול תשפ"ג, 30 אוגוסט 2023, במעמד הצדדים.

